

ZKUŠENOST ZE ZAHRANIČÍ

ROZHOVOR S BÁRBARA PAIS

MICHAEL HOŠEK

BÁRBARA PAIS

Je zodpovědná za veškerou komunikaci sítě EUROPARC, pořádá akce a webináře, vede komunikační workshopy, spravuje sociální síť a je zodpovědná za digitální a tištěné publikace. Sleduje také komunikační a marketingové aktivity Evropské charty udržitelného cestovního ruchu v chráněných oblastech a je hlasem Manifestu mládeže EUROPARC.

Čím si myslíte, že je komunikace o přírodě specifická? Jakým způsobem doporučujete úspěšně sdílet ochranné myšlenky a informace se společností?

K ochraně přírody se v posledních desetiletích přistupuje především na základě faktů a výsledků vědeckého výzkumu. Je to sice naprosto nezbytný základ pro práci ochránářů, ovšem tyto informace jsou často nepochopitelné těm, kteří nemají specializované vzdělání, a tím pádem nemohou oslovit širokou veřejnost. Uvědoměním si, kdo je naším publikem, a přizpůsobením informací jeho potřebám a schopnostem pochopit naše sdělení, pomůže zvýšit efektivitu komunikace. Ale to je jen jedna část řešení.

V posledních letech se posunulo naše poznání o tom, co skutečně ovlivňuje lidské postoje a procesy rozhodování. A ochránáři se snaží tyto procesy krmit fakty, protože doufají, že zvýšením informovanosti o tom, co je v sázce, je možné ovlivnit pro-environmentální chování. Ovšem většina lidských rozhodnutí je ve výsledku řízená instinkty a nevědomými emočními vazbami.

Je potřeba zasáhnout lidské emoce a přestat pouze oslovovat lidské raciono. V prvním kroku si musíme nadefinovat, jaké změny chování chceme docílit. Pak už je to o nalezení nových cest, jak emocionálně propojit cílovou skupinu s naším sdělením. Použití metod, které člověka vtáhnou, například vyprávění příběhů, může pomoci komunikačním specialistům připravit obsah, se kterým se mohou lidé sami ztotožnit. Zvýšením osobního zapojení, předložení naděje místo o ztráty a ukázáním, že každý může přispět ke změně, jsou prokazatelně lepší způsoby, jak ovlivnit pro-environmentální vnímání.

Jaké jsou Vaše zkušenosti z EUROPARCU? Co se povedlo v posledních letech? A co byste změnila nebo co byste změnila, kdybyste mohla?

EUROPARC Federation, největší asociace chráněných území v Evropě, je zaměřena na poskytování podpory a služeb svým členům. Naše práce sahá od tvorby odborných nástrojů, podporujících efektivní ochranu přírody, přes příležitosti pro výměnu zkušeností a reprezentaci jejich zájmů před institucemi Evropské unie. Z pohledu komunikačního to znamená, že EUROPARC není zaměřený navenek, ale spíše na podporu ochránářů a institucí spravujících chráněná území.

Přesto jsme v posledních pár letech byli schopni zvýšit vliv práce Federace díky pečlivě připraveným sdělením a promyšlenému využití sociálních médií. Zaujali jsme nové publikum a zviditelnili jsme práci našich členů. Od počátku mého působení v EUROPARCU jsme se soustředili na vytváření kvalitního obsahu, který jsme podpořili kreativními komunikačními nástroji. Věřím, že je zde prostor pro naplňování slibu EUROPARCU, že bude hlasem chráněných území. Proto úzce spolupracujeme s našimi členy, abychom našli příklady dobré praxe a rozuměli hlavním výzvám, kterým chráněná území čelí. Vytváříme dostupné příležitosti jak sdílet zkušenosti, například EUROPARC webináře nebo tzv. Knowledge Hub, což přispívá jak k lepšímu propojení členů, tak k řešení jejich problémů. Nyní se chystám pracovat na zlepšování kapacit v komunikaci, které často na správách chráněných území chybí, a proto představují jednu ze současných priorit Federace.

Co má největší komunikační potenciál v rámci Federace?

Jednou z nejlepších příležitostí, jak ukázat význam zdravých ekosystémů a roli chráněných území pro ochranu našeho přírodního dědictví, je tzv. Evropský den národních parků (European Day of Parks). Každoročně vybízíme naše členy z celé Evropy, aby při této příležitosti uspořádali kolem 24. května akce pro veřejnost.

Evropský den chráněných území, mediálně nejúspěšnější nástroj EUROPARC Federation s každoročně se zvyšujícím zájmem veřejnosti i médií. Více informací: <https://www.europarc.org/nature/european-day-of-parks/>.

Chráněná území mohou oslovovat místní komunity a nabízet jim chvíle zábavy i zamýšlení v přírodě, což zvyšuje pozitivní propojení a podporuje pocit sounáležitosti s životním prostředím, a tedy i ochoty jej chránit. Proto potřebujeme, aby se každý evropský národní park, lokalita Natury 2000 či jakékoliv jiné chráněné území, připojilo k oslavě a zapojilo svou komunitu. To není jen úkol pro EUROPARC samotný, to je spolupráce, která potřebuje celoevropskou podporu a zapojení. Zveme všechna chráněná území, aby se připojila – více informací naleznete zde: <https://www.europarc.org/european-day-of-parks/>.

Jak se mění přístup mladé generace? Jak bychom měli změnit způsob komunikace s ní?

Mladí lidé jsou aktivní, dynamičtí, energičtí, ale především touží mít přímý vliv a změnit *status quo*. Vynikajícím příkladem, jak jsou mladí lidé ochotni zapojit se do ochrany naší planety, jsou „Pátky pro budoucnost“. Takže co můžeme udělat pro zlepšení jejich propojení s přírodou?

Potřebujeme jim nabídnout reálné příležitosti, jak se zapojit do ochranné práce. A tady mohou chráněné oblasti hrát zásadní roli. Jen pár nápadů - pozvěte je, aby pomáhali strážcům chráněného území, zapojili se do úklidových projektů nebo pracovních táborů, monitorovali druhy v rámci „občanské vědy“. Důležité je, aby mladí lidé viděli a pochopili, že jsou součástí řešení, a dostali příležitost mít přímý dopad. Mladí (i dospělí) ztrácejí naději, když na-

slouchají informacím o současné ztrátě biodiverzity. Problémy se z pohledu jednotlivce jeví obrovské a neřešitelné. Musíme toto vnímání změnit. Pomoci může například navázat spolupráci s místními školami, podpořit je v přípravě a uskutečňování dlouhodobějších reálných projektů, čímž se zmírní existující environmentální problémy v rámci komunity a vzbudí v dětech hrdost a pocit propojení. Navíc podpoří snahu změnit environmentální vnímání odspodu – od mladých směrem k jejich rodičům. Sociální média je potřeba využít k tomu, aby pro mladé lidi byla komunikace o přírodě přirozená a běžná. Povzbudte jejich zvědavost vtipným a inspirujícím obsahem, vyzvěte je, aby s ostatními sdíleli přírodu ve svém okolí, zapojte je, aby se stali ambasadory přírody pro mladší generaci. Mladí lidé jsou vášniví – jen jim poskytneme odborné vedení a vytvoříme správné příležitosti, aby se s přírodou propojili.

Mohla byste s námi sdílet pár svých osobních doporučení pro budoucnost?

1. Zaměřte se na ty změny chování, kterých chcete dosáhnout – to je startovní bod pro vytvoření vašeho poselství.
2. Vytvořte inteligentní a cílenou komunikaci – jedna komunikační linie pro všechny se už dnes nedá využít. Vytvořte rozdílné obsahy pro svá klíčová publika, dodejte je ve správný moment vhodnými kanály a následně měřte jejich dopad.
3. Vytvářejte mezioborové týmy – příroda potřebuje stejně přírodovědců jako humanitních vědců.

4. Podporujte lidi, se kterými pracujete – možná je ve vašem týmu vynikající řečník, kterému ještě nebyl poskytnut přístup k účtu na sociálních médiích.

5. Umožněte lidem vzdělávat se. Hledejte příležitosti, jak zlepšovat kapacity v tzv. měkkých dovednostech a kreativním uvažování.

6. Podporujte rezonanci a propojení, umožněte lidem identifikovat se s vaším poselstvím a dejte jim aktivní roli.

7. Zapojte mladé lidi do vaší činnosti – oni jsou naše budoucnost.

A teď jedna osobní otázka – proč jste si vybrala práci právě v komunikaci o ochraně přírody?

V životě každého člověka je okamžik, kdy čelíme stejné otázce: co chci dělat? Když jsem odpromovala v oboru komunikace a PR a měla jsem zkušenosti s prací v soukromém sektoru, vnímala jsem přírodu a udržitelnost jako jediná témata, které má smysl komunikovat.

Přání uplatnit mé schopnosti k tomu, aby měly pozitivní dopad na naši planetu, mě přinutilo specializovat se v oboru trvalé udržitelnosti. Odtud už to byl krátký, ale rozhodující krok – vedla jsem oddělení komunikace v přírodní rezervaci v Portugalsku. Mohla jsem zažívat práci v terénu a to na mě mělo velký vliv. Prostoupilo mnou silné propojení s přírodou. Její ochrana se stala mým osobním cílem.

Podpora pro-environmentálního vnímání a chování skrze efektivní komunikaci je můj příspěvek k zelenější a zdravější planetě.

Děkuji za rozhovor.